

INFLUENȚA FORMELOR DE INTERIOR ASUPRA PSIHICULUI UMAN

St. Maria Dogotari, magistrul Ilie Cebanița

Universitatea Tehnică a Moldovei

ABSTRACT

Increased dynamic lifestyle determined by the epoch of technological progress in which we live is not in harmony with the dynamics of an inner world of a human. As a result of this dissonance a daily stress felt by each person has increased that directly affects the well-being of an individual and its efficiency. The approach of this subject through the theory and practice of an interior design has resulted to the increase of requirements of the latter. In such a way, the purpose of modern design is not only to combine efficiency and beauty inside existential space, but to create mental comfort, either.

1. Introducere

Adaptarea amenajării spațiilor de interior în conformitate cu destinația acestora constituie un subiect tot mai frecvent abordat în ultimul timp. O cauză ar fi dezvoltarea progresivă a designului interior ca știință și descoperirea unor relații cu alte domenii științifice, precum este psihologia aplicată. Un alt motiv ar fi sporirea nivelului cultural al societății, promovarea la scară largă a noțiunii de “calitate a vieții”etc., ceea ce determină în mod direct cerințele consumatorului, greu de neglijat dacă să ținem cont că designul interior se bazează pe principiul cerere-ofertă.

Deși evidențe despre influența interiorului asupra psihicului uman se cunosc încă din antichitate, aplicarea în practică a acestor cunoștințe a fost într-o oarecare măsură inhibată grație teoriilor despre gradul înalt de adaptare a omului, ca singura ființă intelectuală, la condițiile de mediu. Și, deși aceste idei sunt greu de respins, e important să înțelegem că progresul a făcut să dispară necesitatea adaptării în acest context și a făcut posibilă adaptarea interiorului către cerințele consumatorului, mai ales că în așa mod putem crea nu doar un spațiu funcțional pentru viață și activitate, dar și influența într-o oarecare măsură atitudinea și comportamentul oamenilor.

Freud, Jung, Calhoun în lucrările sale au demonstrat cum poate fi folosit interiorul pentru a controla comportamentul individului. Jung a experimentat cu interiorul casei sale și a descris senzațiile subiective, manifestând preferințe pentru formele sferice care provocau starea de siguranță și confort.

Există și studii de sănătate publică care au demonstrat că interiorul afectează nu doar dispoziția și starea de bine a omului, dar pe termen lung poate influența pozitiv sau negativ starea sănătății fizice și psihice. Analiza designului centrelor medicale și a statisticii a dus la consolidarea teoriei designului suportiv care vizează caracteristicile mediului care susțin sau facilitează restabilirea bolnavilor, cu referință la stresul care însoțește boala și spitalizarea. Aceste studii au demonstrat că efectul pozitiv maxim îl au formele naturii.

Christopher Day, teoretician al designului, a promovat ideile holistice în cadrul designului, adică o abordare integrală, axată pe relații, conexiuni, context.

Influența formelor asupra motivației și eficienței personale și-a găsit o aplicare largă în studiile de design al marilor companii, interesate în crearea condițiilor de exploatare maximă a potențialului angajaților săi. A fost pus în evidență impactul negativ al designului suprastimulant care dimpotrivă, induce stresul și anxietatea prin suprasolicitare și planificarea nearmonioasă și în cele din urmă diminuează capacitatea de muncă a oamenilor. Aceste cercetări au demonstrat riscurile legate de ignorarea principiului identității și individualității consumătorului în cadrul lucrărilor de design. Wolfe într-o serie de lucrări e evidențiat conflictul client-designer care poate surveni atunci când interiorul reflectă identitatea designerului, lucrul căruia rămâne a fi într-o oarecare măsură subiectiv și care percepe spațiul prin intermediul intelectului, iar designul creat de acesta nu reflectă simțul identității clientului, care percepe mediul la nivel de emoții.

2. Obiective

În cadrul lucrării s-a urmărit:

- manifestarea lumii interioare a individului sub influența formelor arhitectural-spațiale;
- corelația dintre caracteristicile geometrice ale formei arhitectural-spațiale și starea psihologică a individului;
- selectarea formelor înalt eficiente din punct de vedere al impactului, suplimentare celor arhitecturale și spațiale.

3. Materiale și metode

Acestă lucrare reprezintă o revistă a literaturii. Au fost utilizate 7 surse, printre care 3 articole științifice, 2 manuale, 2 teze.

Au fost selectate și analizate cercetările experimentale în cadrul cărora au fost studiate spații de interior, volumul cărora era bazat pe combinarea de secțiuni verticale și orizontale în formă de cerc, pătrat, triunghi și unele derivații ale acestora (în total 17). Toate imaginile spațiale conțineau așa numită formă "curată" cu același volum, aceeași arie, proporții planimetrice, luminozitate, texturi, gamă cromatică ș.a. Au fost selectate reacțiile afective și stările predominante ale participanților la experiment.

Formele, studiate în cadrul încercării au fost reprezentate astfel (Fig.1):

 1	 2	 3	 4
 5	 6	 7	 8
 9	 10	 11	 12
 13	 14	 15	 16
 17			

Fig.1

4. Rezultate

În cadrul experiențelor analizate, cele mai puternice emoții au provocat formele următoare:

Nr. 1- concentrație, lipsa emoțiilor pozitive, lipsa căldurii;

Nr. 2- creativitate, relaxare, intimitate, comunicarea cu familia;

Nr. 3- concentrarea forțelor interne (atingerea unui țel);

Nr. 4- dorința de a se mișca frumos, de a dansa, sentimente de singurătate;

Nr. 5- sentiment de echilibru al lumii;

Nr. 6- concentrație interioară;

Nr. 10- comunicarea cu prietenii;

Nr. 12- credință spirituală;

Nr. 13- trăiri sufletești pozitive.

Experiențele au demonstrat că cele mai confortabile și optimale forme pentru inducerea atmosferei familiare, relaxante s-au dovedit a fi formele circulare sau cu aspect de cupolă. Interioarele cu forme cubice dimpotrivă, crează sentimente de agitație, de conflict, ceea ce presupune că formele lipsite de linii plastice nu sunt binevenite în încăperile destinate odihnei.

Pentru crearea stării de concentrație, activități de afacere sunt recomandate formele centralizate cu margini plastice pînă la 25 % din cantitatea liniilor stricte. Potrivit rezultatelor, privitor la geometria formelor în spațiul interior s-au remarcat trei cei mai importanți factori de definire a formei: a) prezența formelor curbe; b) prezența și gradul dinamismului vertical al formei; c) centralitatea.

Un anumit impact asupra percepției umane îl au și diverse configurații de linii. Astfel, liniile drepte verticale și orizontale sunt asociate cu liniștea și claritatea. Liniile drepte se folosesc pentru a crea impresia de stabilitate, duritate, măreție și putere. Liniile orizontale sunt folosite pentru a induce un sentiment de calm, echilibru și fiabilitate. Dar abuzul de linii colorate și contrastante poate provoca sentimente neplăcute până la oboseală și nervozitate. Liniile plastice vorbesc despre eleganță și lejeritate, păstrează emoțiile calme și plăcute. Liniile zig-zag sunt dinamice, creează impresia de schimbare bruscă, concentrare, eliberarea rapidă a energiei. Liniile diagonale se folosesc pentru crearea dinamicii în interior, forță, viteză.

5. Concluzii

Toate obiectele din mediul înconjurător sunt compuse din linii și forme geometrice. Factorul influenței acestora asupra psihicului uman joacă un rol decisiv în domeniul designului și arhitecturii. Proprietățile formelor și liniilor pot fi utilizate cu scopul unui ”catalizator” psihologic în funcție de scopul spațiului proiectat și atmosfera necesară.

Dacă persoana pentru care e destinată proiectul de design simte oboseală, letargie, confuzie, e bine de folosit imbinarea formelor pătrate, cubice și a liniilor plastice. Formele pătrate o să creeze starea de concentrare iar liniile plastice, de confort, lejeritate și liniște. În cazul în care persoana este iritată, dezechilibrată, agitată, este necesară evitarea formelor ascuțite, în proiect trebuie să predomină formele și liniile plastice. Designerul trebuie să ia o atitudine integrativă în cadrul proiectului de elaborat, întrucât amenajarea unui spațiu nu poate fi realizat independent de analiza beneficiarului, a simțului de identitate și individualitatea acestuia.

Prin dirijarea rațională a cunoștințelor din compartimentul dat e posibilă minimizarea acțiunii negative ai societății și a stresului zilnic. Abilitățile date permit crearea unui interior funcțional, estetic, confortabil și individual care poate ameliora viața umană.

BIBLIOGRAFIE

1. Clark L.A., *Symbology of Interior Design: A preliminary typological study of the theories of Christopher Day*, Thesis, Florida State University, 2008;
2. Lawson B., *The Language of Space.*, Reed Educational and Professional Publishing Ltd, 2001; p.42-63;
3. Бурдина Н. А., *Аспекты психического воздействия геометрии формы пространства интерьера на жизнедеятельность человека*, Диссертация; Екатеринбург, 2004.